

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

**PREPORUKE ZA STANDARDIZACIJU GEOGRAFSKIH IMENA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**– IMENOVANJE NASELJA, ULICA, TRGOVA I DRUGIH JAVNIH
POVRŠINA**

Verzija 2.0

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena
studeni 2024.

Sadržaj

1.	Predgovor	1
2.	Svrha Preporuka.....	1
3.	Pregled stanja.....	2
3.1.	Zakonodavni okvir	2
3.2.	Registar geografskih imena	3
3.3.	Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena.....	3
4.	Preporuke za imenovanje naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina	4
4.1.	Zahtjev predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave za mišljenje Povjerenstva	5
4.2.	Preporuke za imenovanje naselja	6
4.3.	Preporuke za imenovanje ulica, trgova i drugih javnih površina	8
4.3.1.	Upute za pisanje standardiziranih imena ulica, trgova i drugih javnih površina ...	8

Pravilan I. – Izvadak iz Kataloga geografskih objekata Pravilnika o registru geografskih imena

1. Predgovor

Geografska imena dodjeljuju se obilježjima (objektima) u prostoru kako bi se definirao prostor koji nas okružuje, da bi se odredio položaj i orientacija u prostoru te služe kao osnova u komunikaciji pri objašnjavanju prostornih odnosa. Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina¹, (u dalnjem tekstu: ZDIKN), geografsko ime definirano je kao ime kojim se imenuju objekti i pojave na planetu Zemlji. Geografska imena razvijaju se kroz stoljeća, uvjetovana su fizičko-geografskim obilježjima prostora, migracijama stanovništva, političko-geografskim promjenama, promjenama u načinu korištenja prostorom te načinom upravljanja prostorom. Geografska imena identificiraju i odražavaju kulturu, povjesnu baštinu i topografiju jednog područja, nacije i međunarodne zajednice. Dosljednost njihove primjene osnova je učinkovite komunikacije i socioekonomskog razvoja. Zbog svojega razvoja kroz stoljeća geografska imena odražavaju i povjesni i kulturni razvoj pojedinog područja te tvore njegovu kulturnu baštinu. Geografskim imenima ne identificiraju se samo geografska obilježja (objekti), već i pojedinci, grupe i nacije.

Svakodnevna komunikacija, spasilačke akcije, prostorna planiranja, donošenje odluka i dokumenata vezanih za prostor i prostorne odnose te druge svakodnevne aktivnosti sadržavaju podatke o prostoru, a geografska imena jedan su od najrasprostranjenijih oblika prepoznavanja položaja i orientacije u prostoru. Da na Baščanskoj ploči, prвome pisanim dokumentu s hrvatskim imenom na hrvatskom jeziku, kojim kralj Zvonimir daruje zemlju crkvi sv. Lucije na Krku, nisu navedena geografska imena (Krbava, Lika, Vinodol...), bilo bi otežano ili nemoguće identificirati osobe, prostorne odnose te povezati osobe s događajima.

U cilju jedinstvene standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena (dalje: Povjerenstvo), u okviru ZDIKN-ovih propisanih zadaća, daje Preporuke za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina (u dalnjem tekstu: Preporuke). U skladu s tim, ova je inačica Preporuka proširena pravilima i primjerima za ujednačeno imenovanje i pisanje službenih imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina (aleja, avenija, cesta, obala, odvojaka, parkova, perivoja, poljana, putova, stuba, šetališta, uspona, vijenaca i dr.) na javnim pločama i službenim dokumentima.

2. Svrha Preporuka

Budući da ne postoje preporuke za standardizaciju geografskih imena svih geografskih objekata, za mnoga geografska imena nisu određene načelne upute njihova pisanja. Rezultat toga jest nedosljedno, nesustavno i neujednačeno pisanje takvih geografskih imena u sustavu javne uprave, u medijima, popularno-stručnim časopisima, znanstvenim tekstovima, školskim udžbenicima i priručnicima, leksikografskim i geodetsko-kartografskim izvorima.

Zbog strukovno jednostranog pristupa problematici geografskih imena konačni oblik imena koji dolazi u službenu uporabu nisu obradili svi relevantni stručnjaci. Stoga je svrha Preporuka

¹ Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN [112/2018](#), [39/2022](#) i [152/2024](#))

doprinijeti standardizaciji pisanja i sustavnoj primjeni geografskih imena. Prednosti postojanja standardiziranih geografskih imena posebno dolaze do izražaja u državnoj upravi jer im je osnovna svrha točna i učinkovita administracija te unutardržavna i međunarodna komunikacija.

3. Pregled stanja

Kao što je već navedeno, do donošenja ZDIKN-a problematika geografskih imena nije bila dovoljno razrađena te nije postojalo nacionalno tijelo za standardizaciju geografskih imena, kao ni preporuke ili smjernice za standardizaciju geografskih imena.

Iako sa zakonodavnoga gledišta problematika geografskih imena nije bila uređena, u Republici Hrvatskoj postoje javnopravna tijela koja su održavala i održavaju različite baze geografskih imena (endonima i/ili egzonima): Državna geodetska uprava, Državni hidrometeorološki zavod, Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka, Hrvatska pošta, Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, Hrvatske željeznice, Hrvatski hidrografski institut, Institut za hrvatski jezik, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo obrane, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

3.1. Zakonodavni okvir

Donošenjem ZDIKN-a stvorili su se preduvjeti za povećanje učinkovitosti prikupljanja, upravljanja te razvoj samog registra propisivanjem nadležnosti za vođenje Registra geografskih imena te osnivanjem Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena Republike Hrvatske. Navedeno će u konačnici rezultirati povećanjem kvalitete, olakšanom primjenom navedenih prostornih podataka te većom dostupnošću tih podataka svim zainteresiranim dionicima. Također, donesenim Zakonom o naseljima², uređuje se način i postupak određivanja granica područja naselja, određivanja imena naselja, ulica i trgova, označavanja imena naselja, ulica i trgova te obilježavanja zgrada kućnim brojevima. Posebno treba naglasiti da je ovim Zakonom, članak 7., stavak (3) propisano da imena naselja, ulica i trgova moraju biti usklađena s prethodno pribavljenim mišljenjem Povjerenstva.

Također, prvi put temeljem ZDIKN-a glavni ravnatelj Državne geodetske uprave donio je 20. 5. 2020. godine Pravilnik o registru geografskih imena³ (Narodne novine, broj 59/20). Navedenim Pravilnikom propisuje se sadržaj, način vođenja i održavanja Registra geografskih imena. Sastavni je dio Pravilnika i Katalog geografskih objekata u kojemu su popisane sve vrste geografskih objekata za koje se prikupljaju geografska imena. Temeljem navedenog Pravilnika izrađena je Specifikacija registra geografskih imena kojom se detaljno opisuju karakteristike samog Registra.

² Zakon o naseljima (NN [39/2022](#))

³ Pravilnik o registru geografskih imena (NN [59/2020](#))

3.2. Registar geografskih imena

Državna geodetska uprava tijelo je državne uprave mjerodavno za održavanje i vođenje Registra geografskih imena sukladno sa ZDIKN-om. Registar sadržava geografska imena na području Republike Hrvatske (endonime) koji se u Registar unose iz službenih dokumenata i evidencija javnopravnih tijela koja u okviru svoje nadležnosti stvaraju pojedina geografska imena ili podatke o geografskim imenima.

Radi učinkovitijeg upravljanja i razvoja Registra geografskih imena te informiranja javnosti razvijena je mrežna stranica⁴ posvećena geografskim imenima koja sadržava i aplikaciju za unos, obradu, pregled i pretraživanje podataka. Mrežna aplikacija⁵ omogućuje korisnicima pretraživanje geografskih imena i predlaganje novih geografskih imena s pomoću korisničkog sučelja.

3.3. Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena

Povjerenstvo čine predsjednik Povjerenstva te 11 članova:

ANTONIO ŠUSTIĆ, dipl. ing. geod., predsjednik Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena i glavni ravnatelj Državne geodetske uprave.

Na temelju članka 31. stavka 4. Zakona o Vladi Republike Hrvatske⁶ i članka 148. stavka 2. ZDIKN-a, Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 13. travnja 2023. godine imenovala je članove Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:

Članovi Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena:

1. dr. sc. TEA LONČAR, predstavnica tijela državne uprave nadležnog za vanjske poslove
2. DUBRAVKA ĐURIĆ NEMEC, predstavnica tijela državne uprave nadležnog za kulturnu baštinu
3. SANJA SÜTO, predstavnica tijela državne uprave nadležnog za znanost i obrazovanje
4. VALERIJA FILIPOVIĆ, predstavnica Hrvatskog hidrografskog instituta
5. dr. sc. GORANKA BLAGUS BARTOLEC, predstavnica Instituta za hrvatski jezik
6. dr. sc. IVANA HORBEC, predstavnica Hrvatskog instituta za povijest
7. dr. sc. ROBERT ŽUPAN, predstavnik Hrvatskog kartografskog društva
8. dr. sc. IVAN ZUPANC, predstavnik Hrvatskog geografskog društva
9. mr. sc. MIHELA MELEM HAJDAROVIĆ, predstavnica Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža
10. dr. sc. JOSIP FARIČIĆ, predstavnik sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena

⁴ Registar geografskih imena, [mrežna stranica](#)

⁵ Registar geografskih imena, [mrežna aplikacija](#)

⁶ Zakon o Vladi Republike Hrvatske (NN [150/2011](#), [119/2014](#), [93/2016](#), [116/2018](#), [80/2022](#) i [78/2024](#))

11. dr. sc. HELENA PAVLETIĆ, predstavnica sveučilišta koje se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području geografskih imena.

Stalni vanjski članovi:

1. dr. sc. IVANA CRLJENKO, Sveučilište u Zadru
2. dr. sc. DOMAGOJ VIDOVIĆ, Institut za hrvatski jezik
3. ALAN ČAPLAR, Hrvatski planinarski savez
4. izv. prof. dr. sc. SANDRA TAMARO, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Filozofski fakultet u Puli.

Sukladno s člankom 148., stavkom 4. ZDIKN-a, Povjerenstvo obavlja sljedeće zadatke:

- prati provedbu propisa o naseljima i njihovu primjenu u geografskim imenima
- provodi reviziju toponima te po potrebi utvrđuje nove
- utvrđuje načela pisanja i uporabe stranih geografskih imena za primjenu u obrazovanju, znanosti, hrvatskoj diplomaciji i dr.
- daje prijedloge i preporuke standardizacije geografskih imena u Republici Hrvatskoj i stranih geografskih imena
- daje preporuke za poboljšanje registra geografskih imena
- sudjeluje u radu međunarodnih organizacija koje se bave geografskim imenima.

Povjerenstvo za standardizaciju geografskih imena na svojoj 3. sjednici održanoj 6. svibnja 2020. usvojilo je prvu verziju Preporuka za standardizaciju geografskih imena u Republici Hrvatskoj – imenovanje naselja, ulica i trgova.

Člankom 148., stavkom 1. navedenog ZDIKN-a propisano je da poslove standardizacije geografskih imena obavljaju javnopravna tijela u skladu s preporukama Povjerenstva.

Povjerenstvo, u okviru ZDIKN-om propisanih zadataka, pri davanju preporuka i mišljenja ne ulazi u meritum (sadržaj) niti u motivaciju javnopravnog tijela pri podnošenju prijedloga imena za imenovanje ili preimenovanje pojedinog naselja, ulice, trga ili bilo kojega drugog geografskog objekta.

4. Preporuke za imenovanje naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina

Ustavom Republike Hrvatske hrvatski jezik određen je kao službeni jezik u Republici Hrvatskoj.

Svakom naselju, ulici, trgu te drugim javnim površinama određuje se ime. Imena se određuju i pišu na hrvatskome standardnom jeziku i na latiničnom pismu. Provedba jedinstvene standardizacije geografskih imena zahtijeva primjenu pravila i normi hrvatskoga standardnog jezika radi usustavljanja i bilježenja imena na jednak način. Svaka preporuka koja se odnosi na zapis, odnosno određivanje ili preimenovanje geografskog imena u javnoj i službenoj uporabi temelji se na usklajivanju geografskog imena s pravopisnom, gramatičkom i leksičkom

normom. Primjena normi i pravila hrvatskoga standardnog jezika u postupku standardizacije uključuje:

- pisanje imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina standardnojezičnom grafijom
- pisanje velikoga i maloga početnog slova u imenima naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina
- pisanje pravopisnih znakova crtice (–), spojnica (-) i kose crte (/) u imenima naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina
- sklonidbu imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina u skladu s padežnim paradigmama hrvatskoga jezika
- usustavljanje pisanja mjesnih likova imena naselja i dijelova naselja (npr. Medveščak, Konjščina)
- kraćenje geografskih imena prema pravilima o pisanju pokrata (npr. RH, HV), kratica (npr. av., ul., bl., sv.) i inicijala
- pisanje ustaljenih imenskih formula u imenovanju ulica, trgova i drugih javnih površina
- pisanje dvojezičnih imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina.

Uporaba dvojezičnih imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina regulira se posebnim zakonima, uz primjenu pravopisnih načela jezika na kojem se, uz hrvatsku inačicu imena na prvom mjestu, takvo ime piše.

Sukladno sa Zakonom o naseljima ime naselja, ulica i trgova donosi mjerodavno tijelo lokalne samouprave (gradsko ili općinsko vijeće), koje donosi odluku o (pre)imenovanju naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina.

Preporučuje se u postupku imenovanja naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina da predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave uključe stručnjaka iz područja hrvatskoga jezika i književnosti, povijesti, geografije, arhitekture (smjer urbanizam) te stručnjake za druge jezike u područjima u kojima se primjenjuju dvojezična imena.

[**4.1. Zahtjev predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave za mišljenje Povjerenstva**](#)

U zahtjevu (dopisu) koji predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (predsjednik općinskog vijeća, gradskog vijeća/gradske skupštine ili načelnik/gradonačelnik) upućuje Povjerenstvu uz prijedlog imena pojedinog naselja, ulice, trga i druge javne površine potrebno je:

- navesti obrazloženje tj. kratak opis značenja predloženog imena
- pri imenovanju pojedinog naselja, ulice, trga i druge javne površine po nekoj osobi dostaviti obrazloženje za imenovanje predložene osobe (kratak životopis, godina rođenja i smrti, s naglaskom na zasluge u lokalnoj zajednici, društvu ili u području djelovanja)

- pri davanju prijedloga imena pojedinog naselja, ulice, trga ili druge javne površine prema imenima službenih tijela i organizacija, državnih i javnih službi te njihovih ustrojbenih dijelova dostaviti očitovanje mjerodavnoga tijela o službenom imenu (npr. evidencija imena postrojba Hrvatske vojske Ministarstva obrane Republike Hrvatske, evidencija policijskih jedinica Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske)
- dostaviti kartografski prikaz predmetnog područja koji treba sadržavati kartografsku podlogu (digitalni ortofoto) s ucrtanim katastarskim česticama i brojevima katastarskih čestica, imenom katastarske općine te označenim predmetnim prijedlogom. Također, Povjerenstvu je dovoljan i kartografski prikaz proizašao iz odredbi članka 7. stavka 6. Zakona o naseljima
- dostaviti zahtjev s prijedlozima imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina do 15. dana u tekućem mjesecu.

U jednome zahtjevu preporučuje se zatražiti mišljenje Povjerenstva za najviše deset (10) predloženih imena naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina (Povjerenstvo će u pravilu razmatrati samo jedan zahtjev iste jedinice lokalne samouprave po sjednici Povjerenstva).

Državna geodetska uprava koordinira te daje stručnu i tehničku podršku radu Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena. Zahtjev za mišljenje Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena podnosi se putem e-pošte: info.rgi@dgu.hr ili pisarnica_su@dgu.hr ili putem pošte Državnoj geodetskoj upravi, Središnji ured, Gruška ulica 20, 10 000 Zagreb.

Rokovi iz članka 7., stavak (4) i (5) Zakona o naseljima počinju teći nakon uredno dostavljenog Zahtjeva.

U okviru ZDIKN-a utvrđene nadležnosti Državna geodetska uprava u Registru prostornih jedinica vodi i održava podatke o imenima naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina odnosno u Registru geografskih imena podatke o geografskim imenima na području Republike Hrvatske za koje je to određeno ZDIKN-om ili posebnim propisima. Registr prostornih jedinica i Registr geografskih imena sadržavaju narativni i kartografski dio u skladu s propisima.

Preporukama za imenovanje naselja, ulica, trgova i drugih javnih površina želi se uvesti standard u navedenim imenima i to u skladu s pravopisnim normama hrvatskoga standardnog jezika.

4.2. Preporuke za imenovanje naselja

- a) U postupku određivanja odnosno promjene imena naselja primjenjuje se toponimski lik usklađen s ovim Preporukama.
- b) Preporuka je da odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave kojom se određuje ime naselja uključuje toponimski lik u nominativu, genitivni i lokativni oblik (a po potrebi i druge padežne oblike), etnike (imena stanovnika) i ktetike (pridjeve).
- c) Uz nominativ imena naselja u Registru geografskih imena navode se genitivni i lokativni oblik, imena stanovnika (etnici) u ženskom, muškom i skupnom obliku te pridjevi koji se odnose na stanovnike i imenovano naselje (ktetici), a koje daje Povjerenstvo.

d) U postupku promjene imena naselja postojeći korpus imena naselja u pravilu se preuzima iz Registra prostornih jedinica odnosno Registra geografskih imena. Za uporabu određenog imena naselja preporučuju se jezikoslovna pisana djela i izvori u kojima se navode mjesna imena te etnici i ktetici:

- *Hrvatski mjesni rječnik*. 2016. Ur. Bašić-Kosić, Nataša. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb.
- *Hrvatski pravopis*. E-izdanje. 2013. Institut za hrvatski jezik. Zagreb. <http://pravopis.hr/>.
- Blagus Bartolec, Goranka; Cvijanović, Katarina; Matas Ivanković, Ivana; Vukša Nahod, Perina. 2023. *Rječnik velikoga i maloga početnog slova*. Drugo, dopunjeno izdanje. Institut za hrvatski jezik. Zagreb.
- *Etnici i ktetici*. Institut za hrvatski jezik. <http://hrvatski.hr/etnici-i-ktetici/>.
- Feldbauer, Božidar. 2004. – 2005. *Leksikon naselja Hrvatske I–II*. Mozaik knjiga. Zagreb.
- Frančić, Andjela. 1998. Preimenovanje naselja i (onomastička) komunikacija. *Filologija* 30–31. 451–458.
- Grčević, Martina. 2008. *Imena hrvatskih naselja: abecedni i odostražni rječnik*. Maveda – HFD. Rijeka.
- *Hrvatski biografski leksikon*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://hbl.lzmk.hr/Projekt>.
- *Hrvatski egzonimi*. Ur. Crljenko, Ivana. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. <https://egzonimi.lzmk.hr/>.
- Međerad-Sučević, Krešimir. 2006. Usporedni pogled hrvatskih i mađarskih baranjskih ojkonima. *Folia onomastica Croatica* 8. 173–189.
- Šimunović, Petar. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovљe*. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb.
- Vidović, Domagoj. 2013. Ojkonimija Neretvanske krajine. *Croatica et Slavica Iadertina* 9/1. 3–30.
- Vidović, Domagoj. 2022. Imena naselja, ulica i trgova između administrativnih odluka i onomastike. *Hrvatski jezik* 1. 16–20.
- e) Znak spojnica (-) piše se u imenima naselja s dvjema imenskim sastavnicama od kojih se prva sastavnica ne sklanja (npr. Ivanić-Grad, G Ivanić-Grada; Vojnić-Breg, G Vojnić-Brega). U imenima naselja u kojima su obje imenske sastavnice sklonjive ne piše se spojnica (npr. Marija Bistrica, G Marije Bistrice).
- f) U administrativnim i drugim pisanim tekstovima dvojezična imena naselja odvajaju se kosom crtom. Pri pisanju jednorječnih dvojezičnih imena kosa se crta zapisuje bez bjelina (npr. Poreč/Parenzo, Suza/Csúza), a pri pisanju višerječnih imena ili imena od kojih je

barem jedno dvorječno ili višerječno kosa se crta zapisuje s bjelinama (npr. Sveti Lovreč / San Lorenzo, Kneževi Vinogradi / Hercegszöllős).

4.3. Preporuke za imenovanje ulica, trgova i drugih javnih površina

- a) U postupku određivanja odnosno promjene imena ulica, trgova i drugih javnih površina primjenjuje se toponimski lik usklađen s ovim Preporukama.

Preporuke se odnose na pisanje službenih imena ulica, trgova i drugih javnih površina na pločama, identifikacijskim dokumentima i drugim službenim dokumentima. Imena službenih tijela i organizacija, državnih i javnih službi te njihovih ustrojbenih dijelova pišu se prema popisu mjerodavnoga tijela koje vodi evidenciju o službenim imenima. Broj slovnih mjesta s bjelinama u imenu ulice, trga ili druge javne površine na identifikacijskim dokumentima ne treba prelaziti 35 znakova.

- b) Potiče se da se imena ulica, trgova i drugih javnih površina sadržajno temelje na geografskim i drugim pojmovima (iz biljnog i životinjskog svijeta i dr.) te imenima i datumima koji su vezani za područje naselja, regije ili Republike Hrvatske, povijesnim događajima (posebno vezane za obrambeni Domovinski rat) ili osobama koje su dale znatan doprinos na polju gospodarstva, kulture, sporta, umjetnosti, znanosti te na druge načine pridonijeli razvoju naselja, jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave i Republike Hrvatske.
- c) Potiče se da imena ulica, trgova i drugih javnih površina sadržavaju riječi (nazive i imena) koje su dio leksika mjesnih govora prostora u kojem se nalazi imenovani geografski objekt. Tako se predstavljaju, populariziraju i čuvaju mjesni govor kao važni elementi kulturne baštine, a time i lokalnog identiteta.
- d) Imena ulica, trgova i drugih javnih površina bilježe se standardnojezičnom grafijom.
- e) Imena ulica, trgova i drugih javnih površina ne mogu se vezati uz događaje, idejne začetnike, nositelje javnih funkcija i istaknute zagovornike niti jednoga totalitarnog režima (kronološkim redom pojavljivanja: komunizam, fašizam, nacionalsocijalizam i dr.).

4.3.1. Upute za pisanje standardiziranih imena ulica, trgova i drugih javnih površina

- a) Standardizirana imena trgova, ulica i drugih javnih površina zapisuju se prema ovim pravilima:
- *Trg/Ulica (Aleja/Avenija/Cesta/Park/Put/Šetalište/Vijenac itd.) + osobno/geografsko ime ili pojam u genitivu* (npr. Trg Republike Hrvatske, Trg pet bunara; Ulica braće Radić, Ulica mladih, Ulica Jakova Gotovca; Aleja lipa; Avenija Marina Držića; Cesta Ivana Mažuranića; Park domovinske zahvalnosti; Park Bartola Kašića; Put picokara; Šetalište Silvija Strahimira Kranjčevića; Vijenac Ruđera Boškovića)

- *Pridjev + trg/ulica* i dr. u nominativu (npr. Europski trg; Istarska ulica, Široka ulica; Jadranska avenija; Škurinjska cesta, Zagrebačka cesta; Kazališni park; Dubravkin put; Fallerovo šetalište; Šestinski vijenac)
- Kad je u imenu ulice pojam u nominativu, u imenovanju se na početku imena ne piše riječ *Ulica* i dr. (npr. piše se Dolac, Cmrok, Gupčeva zvijezda, Ribnjak, Sveti Duh itd., a ne Ulica Dolac, Ulica Cmrok, Ulica Gupčeva zvijezda, Park Ribnjak, Ulica Sveti Duh). Ako je u imenu ulice i dr. prijedložni izraz (prijeđlog + imenica / imenski izraz), također se ne piše riječ *Ulica* i dr. na početku imena (npr. pravilno je Iza Grada (u Dubrovniku), Nad lipom, a ne Ulica Iza Grada, Ulica Nad lipom).
 - b) U službenom imenu ulice, trga ili druge javne površine koje sadržava osobno ime prednost se daje navođenju punoga imena i prezimena u genitivu radi davanja jednoznačne informacije, izbjegavanja nejasnoća u slučaju imenovanja ulica po osobama s istim prezimenom, a različitim imenima i sl. (npr. pravilno je Ulica Miroslava Krleže, Trg Marka Marulića, a ne Krležina ulica, Marulićev trg). U imenovanju ulica, trgova i drugih javnih površina preporučuje se navoditi puno službeno ime i prezime osobe, bez navođenja nadimka, osim iznimno, ako je osoba javno poznata po svojemu nadimku (npr. Park Krunoslava Kiće Slabinca).
 - c) Ako se ulica, trg ili druga javna površina imenuje prema osobi ili geografskom objektu, preporučuje se da ime javne površine sadržava samo jedno osobno ime ili samo jedan toponim.
 - d) Pri imenovanju ulice, trga ili druge javne površine prema osobi potrebno je proteći najmanje 5 godina od smrti osobe po kojoj se imenovanje provodi, a u iznimnim slučajevima razdoblje od smrti osobe po kojoj se provodi imenovanje do trenutka imenovanja može biti kraće.
 - e) U službenom imenu ulice s genitivnom formulom zapisuje se puno ime ulice, bez izostavljanja riječi *Ulica* (npr. pravilno je Ulica Republike Austrije, a ne Republike Austrije).
 - f) Radi usustavljanja imena ulica, trgova i drugih javnih površina u Republici Hrvatskoj, tj. bilježenja imena na jednak način, kao i radi njihova skraćivanja, što ih čini praktičnim pri izradi identifikacijskih dokumenata i uličnih ploča, u imenima trgova, ulica i drugih javnih površina imenovanih imenima svjetovnih i vjerskih osoba ne navodi se puni naziv i kratica društvenoga statusa, zanimanja, struke, znanstvene titule ili zvanja te naziv vjerskoga zanimanja osobe po kojoj se javna površina imenuje (npr. doktor, slikar, umjetnik, književnik, maestro, profesor; plemeniti; kardinal, biskup, papa; dr., prof.; pl.; kard.) te se kao službeni preporučuje zapis *Trg/Ulica i dr. + ime i prezime u genitivu* (npr. umjesto *Trg likovnog umjetnika Grge Marjanovića*; *Ulica kardinala Franje Kuharića*, *Ulica dr. Ante Starčevića* pravilno je *Trg Grge Marjanovića*, *Ulica Franje Kuharića*, *Ulica Ante Starčevića*).

Iznimka su nazivi naslova povijesnih vladara (npr. knez, kralj) koji se zapisuju uz njihova imena (npr. Ulica kneza Borne, Trg kralja Tomislava, Trg bana Josipa Jelačića) te kratice sv. i bl. koje se navode uz imena svetaca i blaženika umjesto punih naziva sveti/sweta i blaženi/blažena i zapisuju malim početnim slovom (npr. umjesto Ulica svete Ane, Ulica svetog Josipa, Ulica blaženog Alojzija Stepinca pravilno je Ulica sv. Ane, Ulica sv. Josipa, Ulica bl. Alojzija Stepinca).

Pridjev Sveti (Sveta/Sveto) prema pravopisnim pravilima hrvatskoga standardnog jezika piše se velikim početnim slovom samo u imenima vrhovnih religijskih/božanskih osoba (Sveta Marija (u značenju Majka Božja), Sveti Duh, Sveti Spas (u značenju Isus Krist), saveza religijskih/božanskih osoba (Sveto Trostvo / Sveta Trojica (u značenju Otac, Sin i Duh Sveti), Sveta obitelj (u značenju Isus, Marija i Josip) te kršćanskih simbola (Sveti Križ). U skladu s tim pravilima, uz ta se imena kratica Sv. piše velikim početnim slovom (npr. umjesto Ulica sv. Križa/križa, Ulica sv. Marije, Ulica sv. Spasa; Trg. sv. Trostva, pravilno je Ulica Sv. Križa, Ulica Sv. Marije, Ulica Sv. Spasa; Trg Sv. Trostva).

Izraz svi sveti u značenju 'svi svetci i blaženici' piše se malim početnim slovom te, kad se trg, ulica ili druga javna površina imenuje po njima, pravilno je pisati npr. Ulica svih svetih.

- g) Pridjev Sveti (Sveta/Sveto) piše se velikim početnim slovom i ne krati se kad je sastavnica toponima (geografskog imena) po kojemu se imenuje ulica, trg ili druga javna površina (npr. umjesto Sv. Katarina pravilno je Sveta Katarina (ime otoka pokraj Biograda na Moru). U skladu s pravopisnim pravilom, ako je u imenu ulice, trga ili druge javne površine ime lokaliteta na kojemu se ulica, trg ili druga javna površina nalazi, ime se tog lokaliteta bilježi u nominativu, a ne u genitivu (npr. umjesto Pristanište Svete Katarine pravilno je Pristanište Sveta Katarina (pristanište na istoimenome otoku)).
- h) U pisanju imena ulica s pripadajućim odvojkom prvo se navodi ime ulice, a u nastavku zapisa navodi se podatak o odvojku. Između imena ulice i odvojka piše se znak crtica (–) s bjelinama s lijeve i desne strane, a ispred riječi odvojak, koja se piše malim početnim slovom, zapisuje se rimski redni broj (npr. Boršanec – I. odvojak). Zbog sustavnosti i ograničenja broja znakova, osim rimskoga broja uz odvojke ne treba navoditi druge odrednice kao što su desno, lijevo i sl.
 - i) Ime odvojka koji je samostalna javna površina i nije dio postojeće ulice zapisuje se prema ustaljenim formulama o imenovanju ulica (npr. Industrijski odvojak).
 - j) Zbog sustavnosti i kratkoće zapisa, kad se ulica imenuje prema imenu hrvatskoga naselja ili tradicionalnom egzonimu (prilagođenom imenu stranoga toponima), umjesto formule Ulica + ime/izraz u genitivu (npr. Ulica grada Splita, Ulica grada Beča) prednost se daje imenovanju prema imenskoj formuli Pridjev (Ktetik) + ulica i dr. (npr. Splitska ulica, Bečka ulica). Pri imenovanju trgova, ulica i drugih javnih površina prema stranim gradovima čija imena nisu prilagođena u hrvatskome, nego se zapisuju izvorno, preporučuje se imenska

formula Ulica i dr. + grad + ime u genitivu (npr. Ulica grada Mainza) jer pridjev od tih imena nije uvijek izvediv u hrvatskom jeziku.

Pri imenovanju ulica i drugih javnih površina prema imenima rijeka te reljefnih oblika umjesto formule Ulica + ime/izraz u genitivu (npr. Ulica rijeke Karašice; Ulica (planine) Velebita) prednost se daje imenovanju prema formuli Pridjev + ulica i dr. (npr. Karašička ulica, Savska cesta; Velebitska ulica).

- k) Znak spojnica (-) bilježi se u imenima ulica koje sadržavaju osobno ime s više prezimena koje se službeno zapisuje sa spojnicom (npr. pravilno je Ulica Ivane Brlić-Mažuranić, a ne Ulica Ivane Brlić Mažuranić).
- l) U imenima ulica, trgova i drugih javnih površina koja sadržavaju strano geografsko ime, takvo se ime piše u skladu s pravopisnim pravilima o pisanju stranih geografskih imena i prilagođenih stranih geografskih imena (egzonima) u hrvatskom jeziku prema Preporukama za standardizaciju geografskih imena – pisanje i uporaba geografskih imena iz stranih jezika.
- m) Ime ulice, trga ili druge javne površine zapisuje se punim imenom kad ne postoji ograničenje u broju znakova pri zapisu imena. U slučaju ograničenoga broja znakova u zapisu imena ulice (npr. pri zapisu imena na osobnim dokumentima, službena se imena u imenu ulice mogu skratiti tako da se umjesto punih riječi imena navodi kratica (npr. ul., sv.) ili pokrata/akronim (npr. HV, ZNG). Kratice i pokrate u imenima ulica, trgova i drugih javnih površina zapisuju se u skladu s pravopisnim pravilima hrvatskoga standardnog jezika. Pravopis propisuje oblik kratice i pokrate te sklonidbu pokrata. Pokrate se kao skraćeni zapisi imena sklanjaju te dobivaju odgovarajući padežni nastavak koji se bilježi tako da se između pokrate i padežnog nastavka umetne spojnica (-), a nastavak se zapisuje malim slovom (npr. Ulica 55. samostalnog bataljuna Hrvatske vojske pravilno se skraćeno zapisuje kao Ul. 55. samostalnog bataljuna HV-a).
- n) Pri imenovanju dvojezičnih imena ulica, u imenovanju ulica na hrvatskome jeziku primjenjuju se pravila hrvatskoga standardnoga jezika, a u imenovanju ulica na drugome stranom jeziku primjenjuju se pravila jezika na kojem se imenovanje provodi (npr. Ulica Parenzane / Via Parenzana).

U administrativnim i drugim pisanim tekstovima dvojezična imena ulica, trgova i drugih javnih površina odvajaju se kosom crtom (/). Pri pisanju jednorječnih dvojezičnih imena kosa se crta zapisuje bez bjelina s lijeve i desne strane, a pri pisanju višerječnih imena ili imena od kojih je barem jedno dvorječno ili višerječno kosa se crta zapisuje s bjelinama (npr. Ungarija / Via Hungaria, Ulica Parenzane / Via Parenzana).

Na javnim pločama s dvojezičnim imenima ulica, trgova ili drugih javnih površina preporučuje se hrvatsko ime te ime na stranom jeziku navoditi jedno ispod drugoga (prvo hrvatsko ime te u drugome retku ime na stranome jeziku). Između hrvatskoga imena i imena na stranome jeziku na pločama se ne treba navoditi nijedan pravopisni znak (kosa crta, spojnica, zarez i sl.). Npr.

Ulica Parenzane
Via Parenzana.

- n) Pri imenovanju ulica, trgova i drugih javnih površina prema obiteljskome prezimenu uz prezime se navodi riječ obitelj u genitivu (npr. umjesto Ulica Duizovih ili Ulica Duiza (prema obiteljskome prezimenu Duiz) pravilno je Ulica obitelji Duiz).

predsjednik Povjerenstva za
standardizaciju geografskih imena

GLAVNI RAVNATELJ
DRŽAVNE GEODETSKE UPRAVE

Antonio Šustić, dipl. ing. geod.

Pravilnik I. – Izvadak iz Kataloga geografskih objekata Pravilnika o registru geografskih imena

7. NASELJA

Objektna grupa naselja obuhvaća vrste objekata prostornih jedinica i naselja.

VRSTA OBJEKTA I	DEFINICIJA OBJEKTA
država	Politička zajednica ljudi organizirana na nekom teritoriju pod suverenom vlašću, koja ima službeno ime, jezik, grb, zastavu i himnu.
županija	Upravno-teritorijalna jedinica organizirana na osnovu povijesnih, prometnih i gospodarskih čimbenika, koju određuje nadležno državno tijelo. Utemeljena je kao administrativna funkcionalna regija.
glavni grad	Glavni grad države definiran službenim aktima nadležnih državnih tijela.
grad	Jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja.
sjedište županije	Glavni grad županije definiran službenim aktima nadležnih državnih tijela.
općina	Jedinica lokalne samouprave osnovana u pravilu za područja više naselja koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.
naselje	Svaka kompaktna skupina nastambi, bez obzira na njihov broj i funkciju, koja služi kao ljudsko obitavalište; mjesto stanovanja, života i rada. Prostorna jedinica koja se sastoji od građevinskog područja i područja druge namjene, a ima ime i vlastiti sistem obilježavanja zgrada. Područje naselja nalazi se na području jedne općine.
sjedište općine	Naselje koje ima funkciju sjedišta općine.
sjedište grada	Naselje koje ima funkciju sjedišta grada. Veliko naseljeno mjesto u kojem je većina stanovništva zaposlena u nepoljoprivrednim djelatnostima.
napušteno naselje	Naselje koje je napušteno i/ili razrušeno.
dio naselja	Područje koje je sastavni dio većeg naselja.
dio gradskog naselja, gradska četvrt	Dio grada definiran službenim aktima nadležnih državnih tijela s posebnim imenom. Gradska četvrt je poseban oblik mjesne samouprave u Gradu Zagrebu.
zaselak	Dio sela koje se sastoji od pet do 15 seoskih domaćinstava u kojem prevladava poljodjelstvo kao primarna djelatnost stanovništva.

VRSTA OBJEKTA I	DEFINICIJA OBJEKTA
naselje kuća za odmor, vikend naselje	Naselje u kojem dominiraju kuće za odmor.
turističko hotelsko, apartmansko naselje	Naselje za prihvat i smještaj turista.
katastarska općina	Osnovna prostorna jedinica za koju se izrađuje katastarski operat. U pravilu obuhvaća područje jednog naseljenog mjesta (naselja) s pripadajućim zemljištem.
ulica	Uređena i održavana prometna površina za pješake i vozila u naselju.
trg	Javna površina i otvoren prostor u gradu, okružen blokovima velikih kuća i stjecište brojnih ulica.